

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet ♦ kesäkuu ♦ junio ♦ 3/2012

Sigrid ĉe kafeja tablo
festanta lingvan
diversecon, pli sur p. 15

info@lallavinde.fi

Kielipolitiikka – poliittinen kirosana? p. 4–6

- ♦ Aŭtunaj Tagoj 2012 en Alando – Syyspäivät Ahvenanmaalla, p. 12
- ♦ Sveda Esperanto-kongreso, p. 15 ♦ Sananlaskuviisautta, p. 16

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet

ISSN: 0787-8206

Kielipoliittinen kulttuurilehti. Suomen Esperantoliitto ry:n äänenkannattaja.
Språkpolitisk kulturtidskrift. Organ för Esperantoförbundet i Finland.
Kultura periodaĵo lingvopolitika. Organo de Esperanto-Asocio de Finnlando.
Perustettu/Grundad/Fondita 1918. Esperantolehti ekde/från 1989 lähtien.
Esperanta Finnlando 1918–23, 1948–53, 1959–1987.
Ilmestyy viisi kertaa vuodessa. Utkommer fem gånger i året. Aperas kvinfoje jare.

Toimitusryhmä/Redaktionsgrupp/Redakta grupo: ✉ eafgazeto@esperanto.fi
Päätoimittaja/Chefredaktör/Ĉefredaktoro: *Robert Bogenschneider*
Rusthollintie 6 C 10, 28430 Pori ✉ robog@gmx.de
Taitto/Layout/Enpaĝigo: *Maj-Lis Krouvi* ✉ maj-lis@maisanpaja.info
Vastaava toimittaja/Ansvarig redaktör/Respondeca redaktoro: *Tuomo Grundström*

Tilauhinta/Prenumerationspris/Abonprezo: 22 e/vuosi/år/jaro
Jäsenhinnat: katso jäsenjärjestöt-sivu/ Por membroj: rigardu antaŭlastan paĝon

Tilaukset, osoitteenmuutokset/Abonoj, adressanĝoj:
Suomen Esperantoliitto, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.

☎ 044 2642 742 ✉ eaf@esperanto.fi

Prenumerationer, adressförändringar: EAF, Broholmmsgatan 15 C 65, 00530 Helsingfors.

Pankkitili/Bankkonto: FI11 8000 1700 2308 25 DABAFIHH (Sampo 800017-230825).

Julkaisija/Utgivare/Eldonanto: Suomen Esperantoliitto ry – Esperanto-Asocio de Finnlando.
Painosmäärä/Upplaga/Eldonkvanto: 330

Kannen kuva: *Anna Ritamäki-Sjöstrand / Sigrid Sjöstrand*

Esperanto-Asocio de Finnlando ♦ Suomen Esperantoliitto ry

Fondita/Perustettu/Grundad: 1907

Prezidanto/Puheenjohtaja/Ordförande: *Tuomo Grundström*
Anundilankatu 3, 26100 Rauma. ☎ 050 5180 590, (02) 822 7779 ✉ eafprezidanto@esperanto.fi

Vicprezidanto/Varapuheenjohtaja/Vice ordförande: *Päivi Saarinen*
Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ paivi.saarinen@iki.fi

Sekretario/Sihtööri/Sekreterare: *Tiina Oittinen*
Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku. ☎ (02) 230 5319 ✉ eafsekretario@esperanto.fi

Aliaj estraranoj / Hallituksen muut jäsenet / Övriga styrelsemedlemmar:
Tiina Kosunen, Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 09 813 3024, tiina.kosunen945@gmail.com
Paula Niinikorpi, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 527 4821 ✉ paula.niinikorpi@gmail.com
Jukka Nikoskelainen, Pohjolankatu 11, 20100 Turku. ☎ 050 525 3745 ✉ juknik@utu.fi
Keith (Keke) Uber, Poutapolku 3 B 30, 02110 Espoo. ☎ 040 413 4252 ✉ keith_uber@yahoo.com

Vicestraranoj/Varajäsenet/Suppleanter:
Tapani Aarne, Epilänkatu 41 E 7, 33270 Tampere. ☎ 050 5245 823 ✉ tapani.aarne@mbnet.fi
Robert Bogenschneider, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 352 4685 ✉ robog@gmx.de
Börje Eriksson, Erkontie 24 C 11, 16300 Orimattila. ☎ 040 779 3487 ✉ esperarto@phnet.fi

Kasisto/Rahastonhoitaja/Kassör: *Tiina Kosunen*
Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ (09) 813 3024 ✉ eafkasisto@esperanto.fi
Pankkitili/Bankkonto (EAF): FI11 8000 1700 2308 25 DABAFIHH (Sampo 800017-230825).

Peranto de UEA / Maksut UEA:lle / Betalningar till UEA:
FI66 8000 2005 9953 69 DABAFIHH (Sampo 800020-5995369) (UEA/EAF Päivi Saarinen)
Adreso ĉe la EAF-oficejo. / Käytä Suomen Esperantoliiton toimiston osoitetta.

Officejo/Toimisto/Kontor: Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, avoinna tiistaisin klo 17–19.
☎ 044 2642 742 (puh.vastaaaja/respondilo). Malfermita: marde 17–19-a horo.

Internet: www.esperanto.fi ♦ www.facebook.com/Finnlando ♦ Twitter: @finnlando aŭ twitter.com/#!/finnlando

Kielipolitiikkaa

Meillä Suomessa on kaksi kielipoliittista yksimielisyyttä ja yksi erimielisyys. Aloiteetaan erimielisyydestä. Se on tietenkin kotimaan kaksikielisyys, joka nostattaa intohimoja joskus niissäkin,

jotka eivät sen kanssa joudu suoranaisesti tekemisiin. Tasavallassa on ollut yhdeksänkymmentä vuotta lailla taattu kahden virallisen kielen tasa-arvo. Sellainen koulutuksen tasa-arvo, joka antaa kaikille kurkistusikkunan yhteisen kotimaan toiseenkin kieleen, on vasta neljäkymmentä vuotta vanha; vasta peruskoulu saattoi kaikki oppilaat toisen kotimaisen alkeitten äärelle, samaten kuin vieraittenkin kielten. Erilliskouluajan kansakoululaiset jäivät niitä ilman. Kun peruskoulu luotiin ja sen opetus suunnitelmasta ja tuntijaosta käytiin yhteiskunnallista keskustelua, toisen kotimaisen kielen asema oli kiistanaihe ja on edelleen. Eräs vanha ja kokenut kouluntarkastaja veistikin aikoinaan, että korkeimmalla poliittisella tasolla, eduskunnassa, keskustellaan vain kahdesta koululaineesta, ruotsinkielestä ja uskonnosta, ja niistä vain ollako vai eikö olla -tasolla.

Siihtä pääsemmekin yksimielisyyssasioihin. Ensisiksi: Varmasti kaikki ovat yhtä mieltä vieraitten kielten taidon tarpeellisuudesta ja pitävät tärkeänä, että niitä opitaan jo peruskoulussa. Toiseksi meillä on sangen yleisesti omaksuttu ajatus, että kansalaisten pitäisi osata ”globaalia” englantia ja lisäksi jotain muuta vierasta kieltä. Englannin opiskelu onkin käytännöllisesti katsoen sataprosenttista. Peruskoulua ei voi käydä osallistumatta englannin opetukseen. Meillä on samankaltainen englannin valta- ja arvoasema kuin oli alueellisesti venäjänkielellä Neuvostoliitossa ja sen vaikutusalueella. Englannin yksimielinen arvostus on siis todellisuutta. Toinen sinänsä arvostettu tavoite, monipuolinen kieltenopetus ja sen seurauksena kansalaisten laajeneva kielitaito, näyttää jäävän vähäisemmälle. Miksi – ainakin rahan vuoksi. Tarpeita ja hyvää tahtoa on aina enemmän kuin aineellisia mahdollisuuksia, varsinkin kun tosi-

paikan tullen ”harvinaisten” kielten takaamista ei sittenkään aina pidetä niin kovin tärkeänä, sillä ”osatahan sentään kaikkialla sitä englantia”.

Toista kotimaista kieltä koskevaa erimielisyyttä saattaa syventää se, että sen voidaan ajatella vievän voimavaroja nimenomaan muilta vierailta kieliltä kuin englannilta. Ainakin niin lienee, että monet peruskouluun ja lukion oppilaat ja heidän vanhempansa epäroiväät lisäkielivalintoja, koska ei haluta ottaa raskasta ohjelmaa eikä epäonnistumisen riskiä. Niin ryhmät jäävät pieniksi ja niitä ei aina aloiteta ollenkaan. Kunnat määrittelevät kieliohjelman käytännön toteutumismahdollisuudet budjettivuosittain. Kulttuurikurkistusikkunoitten ruutujen koko noudattaa kansantalouden suhdanteita.

Esperantinäkökulmasta on aina suunnattava pikku piikki ”globaalia” englantilaistamista kohtaan. Sehän on valtaa ja voimaa, joka oli ja on edelleen britti-imperialismin ja siitemmin Yhdysvaltain maailmanvaikutuksen seurausta. Tulevina vuosikymmeninä ja -satoina nähdään, mikä on seuraava vaihe. Toivottavasti se on kehitystä meidän edustamaamme tasa-arvon ja vapauden suuntaan. Englannin valta-aseman vertaaminen venäjän asemaan menneen maailman Neuvostoliitossa kuvastanee esperantistien suhdetta englanttiin ja miksei muihinkin laajassa kansainvälisessä käytössä oleviin apukieliin: Venäjää pienempien neuvostotasavaltojen useimmat ihmiset osasivat venäjää, monet varsin hyvin, ja joutuivat käyttämään sitä päivittäin, mutta eivät he siitä kuviosta erityisemmin pitäneet.

Resume: Temas pri la lingvopolitiko de Finnlando kun la angla kiel la dominanta fremdlingvo – pri tio oni vaste samopinias – kaj la sveda aŭ la finna kiel la dua enlanda, pri kio estas diversaj opinioj kaj politika disputo. Estas ankaŭ prezentita la komparo de la nuna ”tutmonda” angla kaj la rusa en la pasinta mondo: Ni esperantistoj eble rilatas al la angla kiel ne-rusoj en Sovetunio al la rusa lingvo. Ĝi estis ĉie lernata kaj de multaj bone sciata, ofte devige uzata eĉ pli ol la propra – sed evidente tiu lingva rilato ne estis aparte ŝatata.

Tuomo Grundström

Onko Suomessa kielipolitiikkaa?

Osa 1: Kielipolitiikka – poliittinen kirosana?

Tänä keväänä kielipolitiikka on ollut Suomen poliittisessa keskustelussa esillä, ja kuten tavallista, kielteisessä roolissa. Monta varuskuntaa eri puolilta maata lakkautetaan, ja sitä, että ruotsinkielinen Dragsvikin varuskunta säilyy, pidettiin kielipoliittisena valintana heti, kun lakkautuslista tuli julkisuuteen. Puolustusministeri vakuutteli, että lakkautuslista on tehty puolustuspoliittisin perustein, armeijan omien selvitysten pohjalta, mutta epäilevät äänet eri tahoilta eivät suostuneet uskomaan, että niin olisi. Puolustusministeri joutuikin spekuloinnin jälkeen myöntämään, että päätös Dragsvikin varuskunnan säilyttämisestä ei ollut puhtaasti armeijan omien puolustuspoliittisten selvitysten mukaista, vaan siihen sisältyi kielipoliittista ohjausta. Kielilain vaatimusten turvaamiseksi oli päädytty edellyttämään, että Dragsvikin varuskunta säilytetään.

Tulkintojen ja näkökulmien kompromissi

Tässäkin selityksessä on vielä vähän liikaa painotettu kielilain osuutta, sillä laki ei määrää, että Suomessa olisi oltava ruotsinkielinen varuskunta, vaan että on oltava (vähintään yksi) ruotsinkielinen joukko-osasto. Pitemmällä tähtäimellä edelleen keskustellaankin sellaisesta ratkaisusta, että Dragsvik muutaman vuoden kuluttua siirtyy ruotsinkieliseksi joukko-osastoksi jonkin toisen varuskunnan yhteyteen. Se, miksi tässä vaiheessa päädyttiin säilyttämään Dragsvik erillisenä varuskuntana, on jo erilaisten poliittisten tulkintojen ja näkökulmien kompromissi. Puolustuspolitiikka hakee parasta mahdollista järjestelyä maan puolustamiseen, valtatalous asettaa rajat sille, mihin on varaa, ja kielipolitiikka vaikutti nyt yhtenä näkökohtana siihen, mitä varuskuntia päätettiin säästöpainneissa lakkauttaa ja mitä säilyttää.

Tuskin millään muulla politiikan osa-alueella on Suomessa yhtä huonoa leimaa kuin kielipolitiikalla. Aluepolitiikka on ehkä hiukan kielteisesti sävyttynyt käsite, siihenhän liittyy ajatus, että jonkin alueen tukeminen on toisilta alueilta pois, mutta kyllä varuskuntien lakkautuksista puhuttaessakin silti uskalletaan sanoa, mitä pidetään aluepoliittisesti tärkeänä. Työllisyyspolitiikka mainitaan ilman mitään ongelmia syyksi vaatimuksille varuskuntien säilyttämiseksi, koulutuspolitiikka voidaan mainita perusteluksi varusmiespalveluajkojen sovittamiseksi nuorten opiskelurytmiin. Olkoonkin, että meillä yleensäkin on hiukan ”politikoinnin” vastainen asenneilmasto - päätöksiä halutaan nähdä enemmänkin vaihtoehdottoman hallinnoinnin tuottamina, ainoina oikeina optimiratkaisuuksina, kuin poliittisina valintoina - niin mikä tahansa muu politiikka voidaan sentään sanoa ääneen toisen politiikan perusteluna, mutta kielipolitiikka esiintyy kaikissa puheissa vain haukkumasanan ominaisuudessa. Valtaa pitävä hallitus kiistää aina tekevänsä kielipolitiikkaa ja oppositio syyttää sen tekevän kielipolitiikkaa, kun pitäisi tehdä jotain oikeasti hyödyllistä politiikkaa.

Kaikki vaikuttavat kaikkeen

Mietitäänpä hypoteettista esimerkkiä, jossa tilanne olisi toisinpäin, eli puolustuspolitiikka vaikuttaisi kielipoliittisiin ratkaisuihin. Sellainen voisi tulla vastaan esimerkiksi suhteessa Norjaan. Meillä norjan kieli on aika tuntematon, mutta Pohjois-Suomen puolustuksen järjestämisessä voisi tulla kysymykseen tilanne, jossa puolustuskyvyn takia katsottaisiin tarpeelliseksi lisätä norjan kielen taitoa. Silloin voitaisiin katsoa tarkoituksenmukaiseksi tehdä kielipoliittisia ratkaisuja (esim. lisätä norjan opetusta kouluissa tai tukea norjalaisen median

toimintaa Suomessa) puolustuspoliittisten tar-koitusperien hyväksi. Tuskin sitä kukaan pitäisi kovin ihmeellisenä, varmaankin myös avoimesti kerrottaisiin, että puolustuspoliittisten päämäärien tukemiseksi nyt on päätetty tehdä tällaisia kielipoliittisia ratkaisuja.

Esimerkkejä siitä, miten jokin politiikan ala vaikuttaa toiseen, on helppo keksiä. Liikenne- poliittiset näkökohdat vaikuttavat asuntopoliittikkaan (asuntorakentamista ohjataan paik-koihin, joihin liikenne on helppoa järjestää), elinkeinopoliittiset näkökohdat vaikuttavat lii-kennepolitiikkaan (rakennetaan sellaisia lii-kenneväyliä, jotka mahdollistavat tuottavaa elinkeinotoimintaa), ympäristöpoliittiset nä-kökohdat vaikuttavat elinkeinopoliittikkaan (ei sallita kaikkea kannattavaa elinkeinotoimin- taa, koska rakentamatonta luontoakin halutaan säilyttää), jne. Kokonainen verkostohan näistä muodostuu, jossa lähes kaikki politiikan alat vaikuttavat lähes kaikkiin muihin.

Kielipoliittikka vai harkintaa

Mutta miksi Suomessa kielipoliittikasta on tullut suorastaan kirosana, jonka vaikutusta muihin politiikan aloihin halutaan häivyttää? Avoimes- ti kielipoliittikalla ei uskalleta perustella oikein mitään. Dragsvikin varuskunta on vain yksi esimerkki. Myös mm. suunnitelmissa muuttaa maakuntajakoa Kokkolan seudulla ja kuntien yhdistämisessä Turun seudulla on selvästi hal- luttu väistellä kysymystä siitä, mikä olisi kieli- poliittikan osuus. Uusin esimerkki tuli nyt lop- pukeväällä, sen jälkeen kun tämä artikkeli oli jo pääosin kirjoitettu: julkistettiin suunnitelmat vähentää Suomen oikeuslaitoksen yksiköitä, ja kun suunnitelmissa oli eräitten yksikielisten kaupunkien oikeuksien lakkauttamisia, mutta kaksikielisinä toimivien Vaasan yksiköitten säi- lyttäminen, taashan heti oppositiosta sanottiin, että nyt hallitus tekee oikeuslaitoksella kieli- poliittikkaa, ja hallitus kiirehti vakuuttelemaan, että kielipoliittikkaahan tässä juuri ei tehdä, vaan käytetään tarkoituksenmukaisuuteen pe- rustuvaa harkintaa.

Kielinäkökohtien osuutta päätöksiin kiiste- tään tai piilotellaan kokonaan, tai sitten piilou- dutaan kielilain taakse ja sanotaan, että kielilaki vaatii näin ja näin, joten ei jää vaihtoehtoja. Sa- malla ikään kuin unohdetaan, että eivät lait ole mitään muuta kuin poliittisen päätöksenteon tu- loksia - hitaammin muutettavissa kyllä kuin jot- kin muut poliittiset päätökset, mutta poliittisen päätöksenteon tuloksia silti. Mitä tahansa laki sanookin, on kuitenkin oltava julkisesti perus- teltavissa, miksi laki sanoo mitä sanoo, muuten- han lakia on syytä muuttaa.

Keskustelua ei käydä

Tilanne vaatii miettimään, onko meillä mitään kielipoliittikkaa olemassakaan. Sellaisen ole- massaolo tarkoittaisi, että olisi poliittisen kes- kustelun kohteena olevia näkemyksiä siitä, mitä kieliä Suomessa halutaan käytettävän, ja mis- sä paikoissa ja missä tilanteissa halutaan käy- tettävän mitään kieltä. Sen jälkeen sellaisen keskustelun pohjalta valittu kielipoliittikka voisi vaikuttaa mm. koulutuspolitiikkaan, päätöksiin siitä, mitä kieliä suomalaisille halutaan opettaa. Tällaista keskustelua meillä ei juurikaan käydä, vaan pidetään kiinni vain siitä vakiintuneesta ja laeilla säädellystä tilanteesta, että maassa on vi- ralliset suomen ja ruotsin kielet ja niillä toimi- vat instituutiot.

Aitoo kielipoliittikkaa meillä on vähänkin merkittävässä mitassa lähinnä englannin kielen käytön yleisyyttä koskien. Siinäkin keskus- telu typistyy usein siihen yksinkertaiseen ulottu- vuuteen, että englanninkielen katsotaan tarkoit- tavan suunnilleen samaa kuin kansainvälisyys. Kansainvälisyyttä katsotaan tarvittavan entistä enemmän, usein katsotaan, että mitä enemmän, sitä parempi. Siksi meille perustetaan oppilai- toksiin erilaisia englanninkielisiä koulutusoh- jelmia ja tarjotaan myös muuta englanninkie- listä informaatiota, toisaalta turisteille, mutta toisaalta myös Suomessa työskenteleville ulko- maalaisille.

Tätä englannin kielen maahantuomista ei yleensä sanota, eikä kai ajatella, kielipoliiti-

kaksi, vaan sitä pidetään jonkinlaisena itses-
tänselvänä välttämättömyytenä, jota on olta-
va ja lisättävä. Ympäröivä maailma ikään kuin
pakottaa meidät kansainvälistymään, ja juuri
englannin kielellä, emmekä osaa edes ajatel-
la, onko asiassa mahdollisuus johonkin poliiti-
tiseen valintaan.

Kansallinen kielistrategia

Joitakin avauksia kielipoliittisen keskustelun
suuntaan on viime vuosinakin sentään tehty.
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus)
julkaisi vuonna 2009 kielipoliittisen ohjelman,
ja silloinen opetusministeri Henna Virkkunen
sai ehkä siitä kimmokkeen esittää viime edus-
kuntavaalien edellä, että seuraavien hallitus-
neuvottelujen yhteydessä olisi laadittava kan-
sallinen kielistrategia.

Sivuhuomiona on tässäkin huomautettava,
että kun Kotuksen julkaisu oli otsikoitu kieli-
poliittiseksi ohjelmaksi, niin ministerin ehdo-
tuksissa olikin kielistrategia, eli taas juuri sanaa
kielipolitiikka vierastettiin ja välteltiin. Etymo-
logisesti ajatellen tämä sanavalinta oli aika on-
neton käsitekeikautus, alun perin ja normaalista
edelleenkin strategia tarkoittaa sotajoukon joh-
tamista, vaikka sitä usein lainaillaankin merki-
tyksiin, joissa ei ole varsinaisesti sotajoukoista

kysymys. Hiukan erikoisen mielikuvan tuottaa
se, jos kielenkäytön linjausta kuvaillaan sota-
joukon johtamisena. Ketä vastaan suomen kieli
sotii?

Mutta puhuttiinpa sitten kielipolitiikasta tai
kielistrategiasta, käytännön toimiin ei ole val-
tion ylimmän johdon taholta päästy, ministerin
ehdotus unohtui yhtenä ehdotuksena monien
muitten joukossa. Pelkkänä Kotuksen julkai-
suna ilmestynyt ohjelma ei paljon mihinkään
vaikuta, vaan tarvittaisiin valtion johdon tasolla
tehtyjä sitovia päätöksiä. Niitä edeltämään taas
tarvitaan avointa kielipoliittista keskustelua.
Sitä voitaisiin viritellä juuri täällä Esperanto-
lehden sivuilla, tähän on todellakin kielipo-
liittinen lehti (näin lukee lehden sivulla 2, tar-
kistakaa vaikka!), ja lieneekö jopa maan ainoa
julkaisu, joka luonnehtii itseään kielipoliittisek-
si, ein ainkaan tiedä toista.

Tämän kolmiosaisen artikkelisarjan myöhem-
missä osissa tarkastelen hieman sitä, miten Suo-
messa on päädytty tilanteeseen, jossa kielipo-
liittista keskustelua ei ole, ja millaista Suomen
kielipolitiikka voisi olla sitten, kun sitä mahdol-
lisesti juuri Kotuksen edellämainitun julkaisun
hahmottamalla linjoilla saadaan aikaan.

Mikko Mäkitalo

Esperanto-societo Antaŭen agadas en la jaro 2012

- 28.5–27.8. je la 17–18 Someraj renkontiĝoj en la kafejo de *Metso*
- 3.9. je la 17 Septembra vespero – someraj eventoj
- 5.–6.10. *Maailma meillä* -okazo en biblioteko *Metso* kun aliaj tampereaj societoj
- 12.9. je la 11.30 Esperanto-klubo komencas lernadon
- 8.10. je la 17 Oktobra vespero – UK de Esperanto en Hanojo (Vjetnamio), gasto
- 5.11. je la 17 Novembro vespero – gasto de la biblioteko *Metso*
- 19.11. je la 17 Elektokunveno – membroj elektas funkciulojn por la jaro 2013
- 10.12. ja la 17 Zamenhof-vespero
- Bonvolu vidi pli precize ĉe la retejo de Antaŭen, ĉar povos esti ŝanĝoj en la programo. www.esperanto.fi/tampere/Ohjelma

Estraro

Suomen Kristillinen Esperantoliitto tiedottaa kokouspäätöksestään Suomen Esperantoliiton Talvipäivien yhteydessä Riihimäellä

Myönsimme liiton rahastonhoitajalle hänen pyytämänsä eron. Liiton puheenjohtaja *Kantele* ei päässyt kokoukseen ja on sen jälkeen ollut sairaana ja siksi tavanomaista kiertokirjettä ei ole tullut. Kokouksessa päätettiin myös sääntöjennukaisessa ensimmäisessä käsittelyssä liiton lakkauttamisesta. Vain neljä liiton jäsentä oli paikalla ja päätös oli yksimielinen. Kokouksen jälkeen on joku ollut yhteydessä liiton puheenjohtajaan ja paheksunut päätöstä, onko kysymyksessä joku liiton jäsen, en tiedä. Tilanne on tällä hetkellä se, että ne liiton jäsenet, jotka haluavat kuulua KELIn ja/tai tilata Dia Regnoa joutuvat maksamaan maksunsa suoraan KELIn tilille tai UEA:n kautta KELIn tilille. Myös ne

kaksi, jotka olivat maksaneet tämän vuoden jäsenmaksunsa Suomen Esperantoliiton tilille, joutuvat maksamaan uudelleen KELIn tilille, jos haluavat siihen kuulua. Kenelläkään sellaisella henkilöllä, joka kykenisi tilejä hoitamaan tällä hetkellä ei ole Suomen Kristillisen Esperantoliiton laillista tilinkäyttöoikeutta.

Suomen Kristillisen Esperantoliiton vuosikokouksen valitsema hallituksen jäsen, kokouksessa puheenjohtaja *Olavi Kanteleen* puhe-
limitse esittämän pyynnön perusteella puhetta johtanut ja pöytäkirjat kirjoittanut tämänvuotisen jäsenmaksunsa maksanut toinen jäsen.

Synnöve Mynttinen

Suruviesti

Yllä olevan raportin saamisen jälkeen meidät tavoitti tieto, että *Olavi Kanteleen*, s. 1.5.1920, 92. syntymäpäivä oli jäänyt viimeiseksi. Toukokuun lopulla hänet kutsuttiin kotiin lyhyen sairauden jälkeen. Muistokirjoitus hänen elämäntyöstään on seuraavassa numerossamme.

Funebra sciigo

Post ricevo de la supra teksto pri la jarkunveno de la Kristana Esperanto-Ligo Finnlanda, nin atingis la informo pri la forpaso de ĝia longtempa prezidanto Olavi Kantele (1920–2012). Biografia nekrologo aperos en nia sekva numero.

Tuomo Grundström

Ŝparu naturtrezorojn

Dum krizoj en socioj antaŭe:
kiam estis militoj aŭ naturkatastrofoj,
la socioj ŝparis, komune disdividis.

Tiel utile preskaŭ ĉiam decido,
kaj sufiĉis magraj rezervoj
– sekve: la krizoj ankaŭ saĝigis!

Sed kiel nun, kun ŝtatoj, individuoj en diversaj krizoj?

– Uzu, konsumu plimulte oni postulas...
– Ne ĉi tiel sufiĉos naturtrezoroj!

La homaro vivis miljarojn post miljaroj
– nur pro la ŝparemo al la generacioj sufiĉas
– Sed nun minacas iliaj oftaj malŝparemoj!

Pentti Törmälä

90 jaroj da ELFI – en freŝa libro

Sylvia Hämäläinen

Intervjuanto: **I**, respondanto: **S**

I: Sylvia, bonvolu rakonti al ni, kiam kaj kial vi ekpensis, ke vi kompilu ian historian trarigardon de la agado de ELFI?

S: Mi sentis la mankon de scioj jam longe. Kiel la kunlaboro de esperantistaj instruistoj komenciĝis kaj kiam nia ligo aliĝis al ILEI? Tiuj estis la demandoj, al kiuj neniu sciis respondi. Mi preskaŭ hontis, ke neniu ELFI-ano pli frue tion faris. Ĉe *Carola Antskog* mi finfine vidis la originalajn dokumentojn de ELFI antaŭ unu kaj duona jaro. Ĉar Carola ne volis daŭrigi la trarigardon de la materialo, mi faris la decidon. Ĉu mi kapablas, kial ne provi?

I: Kie kaj kiel vi kolektis materialojn por la libro? Kiel vi havigis fotojn por la libro?

S: La bazo de la materialo estis la konservitaj dokumentoj kaj dosierujoj, kiuj komence de la 2000aj jaroj estis kolektitaj al Kimito/Kemiö ĉe Carola. Tiujn mi trafolumis kaj listigis aŭguste-septembre 2010. De *Terttu Tyynelä* mi ricevis paperojn de ŝia prezidanta tempo. En

Tampere en Nesto, la klubejo de Esperantosocieto Antaŭen, mi trovis multon. Poste, skribante tekston ĉirkaŭ la notoj, mi trovis menciojn, kiuj ”devigis” min studi pli pri tiu temo. Ekzemple trarigardado de la surfilme konservitaj malnovaj gazetoj *Opettajain Lehti* (poste *Opettaja*) estis temporaba, sed interesa.

Plejparto de la fotoj estas fotitaj de mi mem. Tiuj el la tempo antaŭ mia Esperanto-vivo estas el la albumo de *Herman Noponen*.

I: Bonvolu rakonti pri kelkaj pliaj malfacilaĵoj en via laboro! Kiu parto de la laboro estis la plej malfacila/facila?

S: La plej malfacila afero estis, ke mankas protokoloj de la jarkunsidoj kaj estraraj kunsidoj. Kie ili estas? La estraroj faris bonajn planojn en siaj kunsidoj, sed ne notis, kio okazis poste. Mi pensas, ke tion okazigis la fakto, ke oni havis la kunsidojn tre malofte dum la jaro, eble nur unufoje.

Estis ankaŭ malfacile legi pri la problemoj, kiujn la prezidantoj kun siaj estraroj havis en informado al neinteresita instruistaro. Dufoje oni eĉ planis fini la agadon.

I: Rakontu ankaŭ pri ĝojigaj trovaĵoj kaj kaŭzoj de kontento?

S: Ĝojige estis legi pri la rezulto de la eksperimento en Somero pri deviga instruado de Esperanto dum la unuaj lernojaroj en la liceo. La kontrolanto donis pozitivan raporton. La grupo de instruisto *Niku Tumi* partoprenis en internacia kurso en Danlando kaj prezentis teatraĵon al la infana kongresoto tie. Poste ili prezentis en nia nova TesTV provlecionon.

Mi estas kontenta, ke mi povis doni al la prezidanto de ILEI tiajn sciojn pri la tempo antaŭ la fondo de ILEI, kiajn li pli frue ne konis. Vere kontenta mi fariĝis traleginte la unuan fojon la tutajn. Kiel multe ELFI faris, kaj kiaj eminentaj esperantistoj vizitis nian landon!

I: Kiajn konsilojn vi nun ŝatus doni al asocioj ĝenerale pri la protokoloj kaj konservado de materialoj?

S: Nun la historia materialo iros al EAF por konservado kun ĝiaj dokumentoj. Poste konservu la subskribitajn protokolojn kaj aliajn pli gravajn paperojn, laŭ konsento, ĉe la prezidanto aŭ ĉe la sekretario. Ĉiukaze ĉe unu persono. Kaj post la ŝanĝo de la funkciulo la antaŭa donu al la sekva la tutan materialon, kaj post iu tempo ĝi iru al EAF.

I: Lanĉinte la pretan libron, kiujn dezirojn vi havas nun? Al kiuj – viaopinie – la libro estas utila?

S: Mi deziras fortojn al ĉiuj aktivuloj, ke ni daŭre povu semi kaj semi, spite de malfacilaĵoj. Mi pensas, ke la libro estas utila al ĉiu finna esperantisto. En la enhavo oni trovas sciojn pri la komuna agado, ĉar ne eblis distingi la agadon de nur ELFI de la cetera agado, parte tamen jes.

I: Dankon, Sylvia, pro via sindediĉa laboro.

S: Ne dankinde, estis ĝojo kolekti la historion.

Intervjuinto: *Raita Pyhälä*
Intervjuito: *Sylvia Hämäläinen*

Memoroj el Kopenhago 2011

Nia familio partoprenis al la karavano al UK en Kopenhago. *Tiina Oittinen* kaj *Päivi Saarinen* estis la organizantoj de la karavano.

Ni petis subtenmonon de la Fondumo Esperanto al nia vojaĝo, ĉar mi jam dum multaj jaroj estas senlabora kaj ni ne povus partopreni sen subteno. Ni ricevis de la fondumo ĉiujn vojaĝkaj tranoktadkostojn kiel subteno. Ni estas treege dankemaj kaj klopodas labori en Esperantujo.

La karavano estas bona maniero por interkonatiĝi kun aliaj gesamideanoj, speciale por infanoj. Ili dum ĉi vojaĝo kaj aliaj karavanaj UK-vojaĝoj iĝis loĝantoj de finna esperanta familio. *Pauliina* eĉ trovis korespondamikinon dum la karavano.

En Kopenhago estis grava afero tio ke ni povis tranokti en la sama hotelo kie aliaj karavananoj tranoktis – normale ni devas serĉi la plej malmultekostan tranoktejon. En la hotelo ni povis vespere diskuti esperante kun aliaj karavananoj.

Dum la UK la infanoj *Henri*, *Sauli* kaj *Pauliina* partoprenis al la paroligaj kursoj instruitaj de

Katalin Kováts. La infanoj multe lernis dum la kursoj kaj interesiĝis pli pri Esperanto. Mi mem partoprenis en tiuj kursoj kiel spiono, kaj multe lernis pri la instrumanieroj de *Katalin*, kaj mi jam uzis samajn manierojn dum miaj kursoj en mia hejmloko.

Dum la UK ni partoprenis en la junulara programo kaj la infanoj iom interkonatiĝis kun gejunuloj de aliaj landoj. Tamen la junulara programo estas laŭ mia opinio por iom pli maljunaj gejunuloj ol miaj nun estas.

Mi mem faris la novtipan KER-lingvoekzamenon laŭ baza nivelo kaj ricevis la atestilon. Mia intenco estis partopreni ankaŭ al Cseh-kursoj, sed ne estis tiaj dum ĉi UK. Tamen mi povis vidi kaj lerni instrumentadojn dum la paroligaj kursoj.

Kopenhago estis tre bona loko por UK. Ni dankas al Fondumo Esperanto pro la subteno de nia vojaĝo. Dankon al *Tiina* kaj *Päivi*, dankon al ĉiuj gesamkaravananoj! Espereble ni renkontiĝos venontjare en Islando!

Aini, Henri, Sauli kaj Pauliina Vääräniemi

Sinprezento de nova vicestrarano

Mia unua kontakto kun Esperanto estis en la jaro 1969, kiam mi aĉetis la libron "Via dua lingvo" de *Veli Kolari*. Nu, la lernado de la lingvo internacia ne tuj komenciĝis. Pasis jaroj. Kiam mi kune kun mia edzino transloĝiĝis al Tampere en la komenco de la 90aj jaroj, mi interesiĝis denove pri Esperanto, kaj eklernis Esperanton laŭ tiu libro "Via dua lingvo". Iom poste mi aliĝis al Esperanto-societo Antaŭen, sed mi nur legis la klubgazeton Vekilon, ne partopenis la agadon de Antaŭen. Dek jarojn poste mi ekagadis pli kaj nun sur tiu vojo mi ja estas...

Mi estas edukita kiel inĝeniero, sed mi laboris la tutan (laboran) vivon kiel instruisto de muziko (pli ol 40 jarojn). Nun mi loĝas en Tampere kune kun mia edzino kaj emeritiĝis antaŭ kelkaj jaroj, sed malgraŭe mi havas tro malmulte da tempo por ŝatokupoj (*lernu!*, Esperanto-socioj, ĉiapecaj retejaj projektoj ktp.).

En la jaro 2006 mi hazarde konatiĝis kun la *lernu!*-paĝaro, kaj mi sendis mesaĝon al helpanto. Mi raportis en mia mesaĝo, ke ĉe la vortaro de *lernu!* mankas iu vorto. La helpanto estis *Teuvo Alavillamo*. Li tuj proponis al mi kunlaboron kaj tiel komenciĝis mia nuna perio-

do ĉe *lernu!*. En la vortaro Esperanto-finna estis tiutempe inter 10 000 – 15 000 vortoj kaj nun, ses jarojn poste, en la vortaro ekzistas pli ol 32 000 vortoj. Eblas diri, ke nia kunlaboro estis tre fruktiĉa kaj la laboro daŭros, ĉar la *lernu!*-retejo estos rekonstruita en la estonta jaro, kaj la vortaron oni devas daŭre plibonigi.

Sed, sed la dua, verdire la plej grava projekto mi havas ĉiokaze klavaron, kiun mi lanĉis antaŭ tri jaroj. Laŭ mi ĝi estas nun preta; mi testadis (kaj testadas) ĝin skribante ĉiujn miajn tekstojn esperantajn (kaj finnajn) per ĝi. De la klavaro estas ankaŭ Esperanto-versio. Se vi deziras konatiĝi kun tiu projekto,

bv. legi la fadenon ĉe la forumo "Hopeinen omena" finne. – Do, kiel vi vidas, mi estas retejemulo.

Mi esperas, ke mi havos forton por kunlaboro en esperantlingvaj projektoj.

Tapani Aarne

Bonaero gastigos la Universalan Kongreson 2014

La 99-a Universala Kongreso de Esperanto en la jaro 2014 okazos en Bonaero. La Estraro de UEA elektis la ĉefurbon el inter tri argentinaj urboj, kun kies organizaj kondiĉoj la Konstanta Kongresa Sekretario Clay Magalhães antaŭe konatiĝis surloke.

Argentino gastigos UK por la unua fojo, sed Esperanto havas tie jam longan tradicion. La lingvo estis enkondukita en la landon en 1889 fare de la pola rifuĝinto Polasky. La landa asocio de UEA, Argentina Esperanto-Ligo, estis fondita en 1941. Ĉar unu el ĝiaj kunfondintoj estis Tibor Sekelj, estas bela koincido, ke la elekto de Argentino okazis ĝuste en la jubilea jaro de la 100-a datreveno de lia naskiĝo.

[Laŭ GK 456]

Premio

En sia jarkunsido la 17-an de aprilo, la estraro de Fondumo Esperanto decidis doni al Sylvia Hämäläinen el Tampere monpremion de mil eŭroj kiel rekonon pro la verkita de ŝi kaj aperinta en marto valora historio de ELFI (Esperanto-Ligo de Finnaj Instruistoj), festanta sian 90-jariĝon. FES elkore gratulas!

La premio estas sendita, sed ĝia oficiala kaj solena transdono okazos poste.

Jouko Lindstedt
Prezidanto de la estraro de
Fondumo Esperanto

Vidu intervjuon kun
Sylvia Hämäläinen sur paĝoj 8–9

380 esperantistoj samtempe ekzameniĝas en 17 landoj

En KER-ekzamensessio partoprenis (de maldekstre starante) Keith Uber, Andrei Dumitrescu, Börje Eriksson, Terhi Laaksonen, Sirkka Mattlin (gvidanto) kaj Sylvia Hämäläinen (organizanto), (sidante) Paula Niinikorpi, Anna Ritamäki-Sjöstrand, Arvo Karvinen (honora protektanto) kaj Tiina Oittinen.

Sabaton, la 9-an de junio 2012 okazis la Tutmonda Skriba KER-ekzamensessio de UEA kaj ITK (Ŝtata Lingvoekzamena Centro en Budapeŝto), en kiu samtempe ekzameniĝos laŭ la Komuna Eŭropa Referencokadro (KER) ĉ. 380 esperantistoj en 29 urboj de 17 landoj. Flanke de la UEA-komisiono pri la ekzamenoj, *Katalin Kováts* preparis tiun eventon jam de pluraj monatoj helpate de sesdeko da lokaj organizantoj kaj utiligante la rimedojn de sia retejo www.edukado.net. En dudek lokoj okazis ankaŭ apartaj preparkursoj kaj provsesioj.

En diversaj lokoj la evento altiris jam ankaŭ ekstermovadan atenton. En pluraj urboj ĉeestis

ĵurnalistoj kaj eĉ televida teamo. En multaj lokoj la ekzamenon malfermis eksteraj funkciuloj: lingvisto, bibliotekestro, universitata katedrestro, urbestro kaj gvidantoj de diversaj lokaj asocioj. En kelkaj lokoj ili eĉ gvidis la sesion. En unu loko okazis kontrolvizito de la direktoroj de ITK. Raportoj kaj fotoj aperis jam samtage ĉe <http://edukado.net/ekzamenoj/ker/tutmonda/raporto> kaj en la paĝo de UEA en Facebook.

Jen la ekzamenlokoj laŭ la nombro de partoprenantoj:

Tecámac (Meksiko) 42, Moskvo (Rusio) 34, Jekaterinburgo (Rusio) 22, Fontaine-Grenoble (Francio) 21, Kuritibo (Brazilo) 19, Aras (Francio) 18, Liono (Francio) 17, Tuluzo (Francio) 15, Limoĝo (Francio) 15, Tokio (Japanio) 14, Bonaero (Argentino) 13, La Roche-sur-Yon (Francio) 13, Clermont-Ferrand (Francio) 12, Busan (Sud-Koreio) 12, Kuala Kangsar (Malajzio) 10, La Chaux-de-Fonds (Svislando) 10, Avinjono (Francio) 9, Tijuana (Meksiko) 9, Helsinko (Finnlando) 9, Senta (Serbio) 8, Kopenhago (Danio) 8, Herzberg (Germanio) 7, Vicenza (Italio) 7, Kalio (Kolumbio) 7, Lesjöfors (Svedio) 7, Oosaka (Japanio) 6, Rigo (Latvio) 6, Torino (Italio) 5, Parizo (Francio) 5.

Nun post tiu ĉi ekzamensessio la kvanto de la ĝisnunaj ekzameniĝintoj atingas preskaŭ mil.

[Laŭ GK 456]

26-a de julio 1887
aperis la Unua libro

Heinäkuun 26. 1887
oli esperanton "syntymäpäivä"

Korekto

Sur paĝo 17 de Esperantolehti 2/2012 aperis miskribita nomo de la poŝtmarka dezajnistino. Lia ĝusta nomo estas *Klaus Welp*.

Mi pardonpetas, ke mi senaverte aperigis la blogeron – tio ne plu okazos.

Robert Bogenschneider

Aŭtunaj Tagoj 2012 en Alando – Syyspäivät Ahvenanmaalla 14.–16.9.2012

PROGRAMO

Vendredo/Perjantai 14.9.2012

- 8.45 Ekveturo el Turku per *Viking Line*. Surŝipe lunĉo memstare. Ni disponas pri kunvenejo aŭ kajuto por pakaĵoj kaj restado. *Lähtö Turusta Viking Linen laivalla. Lounas matkalla omatoimisesti. Käytössä kokoustila tai hytti matkatavaroita ja lepäämistä varten.*
- 14.10 Alveno al Mariehamn, kunestado en la urbo kaj en la hotelo *Cikada. Saapuminen Maarianhaminaan ja yhdessäoloa kaupungilla ja hotelli Cikadassa.*
- 15.45 Vizito al *Självtystrelsegården* (loka registaro). *Vierailu Självtystrelsegårdenissa.*
- 17.30 Rigardado de la urbo kaj vespermanĝo memstare. *Kaupunginkatselua ja illallinen omatoimisesti.*

Sabato/Lauantai 15.9.2012

- 9.00 Ekveturo el Mariehamn per aŭtobuso. Tuttaga ekskurso, kun vizitoj i.a. en *Eckerö, Vårdö* ktp (informiĝu pri detala programo rete kaj ĉe kontaktpersonoj). Dumvoje konatiĝo kun vidindaĵoj kaj paŭzoj laŭbezono. *Lähtö Maarianhaminasta omalla bussilla. Kokopäiväretkellä käydään mm. Eckerössä, Vårdössä jne (tarkka ohjelma tulee nettisivuille ja siitä voi kysyä yhteyshenkilöiltä). Matkalla vierailuja eri paikoissa ja taukoja tarvittaessa.*
- 19.00 Reveno al Mariehamn. Komuna vespermanĝo kaj kunestado en la urbo kaj hotelo. *Paluu Maarianhaminaan. Yhteinen illallinen ja yhdessäolo kaupungilla ja hotellilla.*

Dimanĉo/Sunnuntai 16.9.2012

- 9.00 Konatiĝo kun vidindaĵoj de Mariehamn. *Tutustuminen Maarianhaminaan.*
- 14.25 Ekveturo de Viking Line al Turku. Surŝipe komuna kunestado laŭ eblecoj. Ni disponas pri kunvenejo aŭ kajuto por pakaĵoj kaj restado. Manĝojn surŝipe memstare. *Lähtö Viking Linen laivalla Turkuun. Laivalla yhteisoloa mahdollisuuksien mukaan. Käytössä kokoustila tai hytti matkatavaroita ja lepäämistä varten. Ruokailut laivalla omatoimisesti.*
- 19.50 Alveno al Turku. Saapuminen Turkuun. Ĝis la revido kaj bonan hejmvoyaĝon! *Näkemiin ja hyvää kotimatkaa! Bonvenon – Tervetuloa!*

Aliĝu jene:

Elektu la plej konvenan paketon kaj pleniĝu al aliĝilon (aŭ skribu retroŝton). Informu ankaŭ vian naskiĝdaton kaj naciecon por la ŝipvojaĝoj.

- Notu, ke post la 15.8.2012 ni ne povas garantii, ke estos lokoj sur ŝipoj kaj hoteloj je anoncigitaj prezoj. La prezoj estas kalkulitaj por 40–50 partoprenantoj entute.
- Estos loko surŝipe kaj en aŭtobuso nur por la unuaj 50 aliĝantoj.
- Sendu la aliĝilon al la oficejo de EAF en Helsinko, aŭ aliĝu rete al la adreso eafmendoj@esperanto.fi
- Pagu la kotizon al la konto de la Asocio uzante la referencnumeron en la aliĝilo.

Notu! La uzo de referencnumero ŝparas de ni bankkostojn. Aliĝilo necesas, ĉar la nura sumo ne rakontas al ni viajn sciojn.

Por demandoj estas je via dispono:

- Tuomo Grundström (programo de la tagoj)
- Keke Uber kaj Tiina Oittinen (praktikaĵoj pri vojaĝado)
- Päivi Saarinen kaj Tiina Kosunen (aliĝilo kaj pagoj)

La kontaktinformojn de ili vi trovos sur paĝo 2.

Ilmoittautuminen:

- Valitse sinulle sopiva paketti ja täytä tiedot ilmoittautumislomakkeeseen tai kirjoita sähköposti. Muista ilmoittaa myös syntymäaikasi ja kansallisuutesi laivayhtiötä varten.
- Huom! 15.8.2012 jälkeen emme voi taata, että laivoissa ja hotelleissa on tilaa samalla hinnalla. Hinnat on laskettu siten, että päiville osallistuu 40–50 henkilöä.
- Tilaa laivalla ja bussissa on vain 50:lle, ilmoittautumisjärjestyksessä.

- Läheta lomake Suomen Esperantoliiton toimistoon tai toimita vastaavat tiedot sähköpostitse osoitteeseen eafmendoj@esperanto.fi
- Maksa osallistumis- ja pakettimaksu ilmoittautumisen mukaisesti liiton tilille.
- Huom! Käytä viitenumeroa, jolloin säästät yhdistyksen pankkikuluja. Pelkän maksun perusteella emme voi päätellä mitä haluat, joten myös ilmoittautumistietojen lähettäminen on tarpeen.

Lisätietoja saat meiltä:

- Tuomo Grundström (päivien ohjelma)
- Keke Uber ja Tiina Oittinen (käytännön matkakärjestelyt)
- Päivi Saarinen ja Tiina Kosunen (ilmoittautuminen ja maksut)

Yhteystietomme ovat sivulla 2.

ALIĜILO

Mi aliĝas al la Aŭtunaj Tagoj de EAF
14.–16.9.2012 en Alando

Nomo:

Adreso:

Telefono (portebla):

Ret-adreso:

Naskiĝdato / nacieco:

Aliĝkotizo:

20 e ..... ĝis 12.7.2012 _____

25 e ..... ĝis 15.8.2012 _____

30 e ..... poste (se restas lokoj) _____

Duono por FEJO-anoj sub 30 jaroj. Infanoj sub 15 jaroj sen aliĝkotizo. Personoj loĝantaj ekster Finnlando laŭ interkonsento.

AT-paketo 14.–16.9.2012, paketo 1: 160 e _____

(inkl. Turku-Mariehamn-Turku per Viking Line, tranoktojn en hotelo Cikada, Mariehamn, en 2-litaj ĉambroj kun matenmanĝoj, vespermanĝon sabate, busan turneon en Alando)

AT-paketo 14.–16.9.2012, paketo 2: 150 e _____

Kiel paketo 1, sed sen la ŝipvojaĝoj (por tiuj, kiuj ne veturas al/de Turku) – la transporto estas organizenda memstare, sed EAF povas helpi.

Entute pagenda al la konto de EAF:

Pagoj al la konto:

Sampo FI11 8000 1700 2308 25 DABAFIHH.

Bv. uzi la VT-referencnumeron 4640 (ne skribu aliajn informojn kiam vi ĝiras la monon)

Pliaj informoj aŭ deziroj:**Bonvolu sendi la aliĝilon al:**

Esperanto-Asocio de Finnlando,

Siltasaarekatu 15 C 65, FI-00530 Helsinki

Retaj aliĝoj tra eafmendoj@esperanto.fi

BONVENON!

PIV finfine rete alirebla

Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto

La projekto komenciĝis 2010 per monkolekta kampanjo kaj rikoltis 10000 eŭrojn por la enretigo de PIV. Post supero de kopirajtaj, organizaj kaj teknikaj malklaraĵoj la konata esperantlingva enciklopedio PIV (Plena Ilustrita Vortaro), eldonita de SAT, estas nun konsultebla rete sub

la adreso <http://vortaro.net>.

Rezulto de serĉo aperas simile kiel kapvorto en la libroforma PIV.

Necesas registriĝi senpage, sed eblas transpreni uzantonomon kaj pasvorton de eventuala lernu.net-konto.

Aliaj vortaroj troveblas ĉe <http://reta-vortaro.de> (REVo), <http://lernu.net> (akompane al la lernu-paĝaro) aŭ ekzemple <http://vortaro.info> (en la germana), krom elektronikaj vortaroj en diversaj lingvoj, vidu ankaŭ ĉe STEB.

Ankoraŭ temas pri beta-fazo, estas do pli alta verŝajno de misoj – bonvenas informoj tra la kontaktformularo piede de la paĝo.

Robert Bogenschneider

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Ilmoittaudun Suomen Esperantoliiton syyspäiville
14.–16.9.2012 Ahvenanmaalla

Nimi:

Osoite:

Puhelin (kännykkä):

Sähköposti:

Syntymäaika/kansalaisuus:

Ilmoittautumismaksu:

20 e ..... 12.7.2012 asti _____

25 e ..... 15.8.2012 asti _____

30 e ... 15.8.2012 jälkeen (jos on tilaa) _____

Puoli maksua FEJO:n varsinaisilta jäseniltä. Ilman maksua alle 15-vuotiaat lapset. Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt sopimuksen mukaan.

AT-paketti 14.–16.9.2012, paketti 1: 160 e ____

(Turku-Mariehamn-Turku Viking Line, yöpymiset hot. Cikadassa, 2-hh ja aamiainen, iltaruoka lauantaina, retki omalla bussilla Ahvenanmaalla)

AT-paketti 14.–16.9.2012, paketti 2: 150 e ____

Kuin paketti 1, mutta ilman laivamatkoja (niille, jotka eivät matkusta Turusta/Turkuun) – järjestä itse matkasi Maarianhaminaan, EAF voi auttaa.

Maksut yhteensä Suomen Esperantoliiton tilille:

Tilinumero: Sampo FI11 8000 1700 2308 25.

Käytä viitenumeroa 4640 (ei muita tietoja viite- tai viestikenttään maksun yhteydessä).

Lisätietoja ja/tai toivomuksia:

Lähetä lomake osoitteella:

Suomen Esperantoliitto

Siltasaarenkatu 15 C 65, FI-00530 Helsinki

tai tiedot sähköpostitse eafmendoj@esperanto.fi

TERVETULOA!

Sveda Esperanto-kongreso

En Helsingborg kunvenis preskaŭ 50 esperantistoj el Svedio, Danio kaj Finnlando 18.–20.5.2012. En la inaŭguro la ĉeestantojn salutis la vicpredanto de la urba registaro, kaj Stokholma Pac-asocio (Svenska Freds- och skiljedomsföreningen) premiis SEF (Sveda Esperanto-Federacio) per Språkpris (Lingvopremio). Dum la programo ni povis admiri ĉarmajn ornamajn detalojn de la salono de ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) en la stilo arto nova. En unu fino de la ĉambrego troviĝis granda bufedo, pri kiu zorgis lokaj esperantistaj gekuiristoj. Malgranda knabeto helpis meti la tablojn por manĝoj kaj kafumado. Sur ĉiu tablo ĉiam haveblis freŝaj fruktoj. En la alia fino aŭdeblis paroladoj, prelegoj kaj videblis komputilaj informoj, kantvortoj kaj filmoj.

Olof Petterson, Hohan Lundberg kaj Folke Weldin rakontis pri nova fako en svedaj gimnazioj, por kiu uzeblas eĉ nova lernolibro Människan och språket (Homo kaj lingvo), de Östen Dahl. Ĝi traktas i.a. la socian kaj politikan rolojn de lingvo, dialekto, slango, akĉento, intonacio. Ĝi ankaŭ klarigas la uzon de lingvo en la

konkursado pri potenco kaj donas al la lernantoj nociojn kaj vortojn por kompreni kaj priskribi tion. Dum la kurso gimnazianoj konatiĝas kun konstruitaj lingvoj, i.a. kun Esperanto, pri kiu ne malmultaj interesiĝas.

Montrante familiajn diapozitivojn H. Lundberg rakontis ankaŭ pri sia trilingva familio serba-sveda-Esperanta, la lingva evoluo de la infanoj kaj kiel E-to faciligas la rilatojn inter la geavoj kaj genepoj. Antaŭ la kongreso okazis tre bone pretigita tuttaga ekskurso al lumturo Kullen kaj ĝia naturrezervejo (www.kullabergsnatur.se) kaj al grandega kastela parko Sofiero (www.sofiero.se), kie floris multegaj rododendroj. Alia ekskurso vespera okazis al Helsingor. La ekskursanoj bezonis kvarfojan transveturon por povi fini sian vespermanĝon surŝipan, ĉar la transigo daŭras nur dudekon da minutoj. Aldone la lokaj esperantistoj pretigis por ni bele ilustritajn Esperantajn kvizon pri Helsingborg kaj gvidkajeron pri Sofiero. Tio estas des pli admirinda, ĉar la klubo havas nur 14 membrojn! Huraon al ĉiuj!

Saliko

Ami, Amikino kaj Paco en multlingva kafejo

La kafejo Lalla Vinde en la renkontiĝejo Villa Lande en Kimito (finne Kemijoki) ornamis kvar siajn tablojn per vortoj en diversaj lingvoj. Estis ĝojo por la trigeneracia grupo Carola, Anna kaj Sigrid trovi la esperantajn vortojn, kiam ili partoprenis la familian feston en Villa

Lande la 1an de majo 2012.

La artisto Tuomo Tammenpää, unu el la kafejaj organizantoj, rakontis ke la tradukoj troviĝis per interretaj serĉoj.

Ĉe tablo kun Amikino en 16 lingvoj videblas sur la gazeta kovrilpaĝo 3-jara Sigrid Sjöstrand, kiu parolas la lingvojn svedan kaj esperanton kun sia patrino Anna Ritamäki-Sjöstrand.

En la kafejo Lalla Vinde realiĝas ankaŭ lingvaj parolrondoj. Legu pli en www.lallavinde.fi

Anna Ritamäki-Sjöstrand

Sananlaskuviisautta II

Sananlaskuviisautta esperantoksi ja suomeksi – sisältö sama, mutta ei läheskään joka parissa sananmukaisesti. Yhdistä rinnakkaisten palstojen sanalaskut luku kirjaimien tai päinvastoin.

- a** Arvaa oma tilasi, anna arvo toisellekin.
b Pennissä miljoonan alku.
c Ei savua ilman tulta.
ĉ Sitähän nauraa aidanseipätkin.
- d** Älä lyö lyötyä.
e Kuta useampi kokki, sen kehnempi keitto.
f Tehtyä ei saa tekemättömäksi.
g Ota silmä käteen ja katso.
- ĝ** Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa.
h Kyllä tahtoa saa.
ĥ Kaksi karpästä yhdellä iskulla.
i Meidän jälkeemme vedenpaisumus.
- j** Yhteistyö on voimaa.
ĵ Parempi laiha sopu kuin lihava riita.
k Ei näe metsää puilta.
l Kyllähän kissakin kalaa söisi, kunhan ei kastaisi kypäliänsä.
- m** Hiljast hiire haukotelk ko on gati makos.
n Ei korppi korpin silmää noki.
o Suutari pysyköön lestissään.
p Työmies on palkkansa ansainnut.
- r** Aika parantaa haavat.
s Puhuminen on hopeaa, vaikeneminen kultaa.
ŝ Autuaampi on antaa kuin ottaa.
t Talonpoika tavallaan, aatelinen alallaan.

Proverba saĝo finne kaj esperante – respondaj enhavoj, sed ne laŭvorte. Kunigu nombbron kaj literon aŭ inverse. Ĉu (mal)facile?

Tuomo Grundström

- 1** Venkiton oni ne batas.
2 Tro da kuiristoj kaĉon difektas.
3 Trafi du celojn per unu ŝtono.
4 Ŝparu groŝon – vi havos planan poŝon.
- 5** Ŝafaro harmonia lupon ne timas.
6 Vorto dirita al la mondo apartenas kaj neniam revenas.
7 Plej bona kuracisto estas la tempo.
8 Pro multo da arboj li arbaron ne vidas.
- 9** Volus kato fiŝojn, sed akvon ĝi timas.
10 Pli feliĉa estas donanto ol prenanto.
11 Ofte ĉapo de kampulo kovras kapon de saĝulo.
12 Voli aŭ ne voli neniu malpermesas.
- 13** Ŝtelisto ŝteliston ne perfidas.
14 Se juneco estas sperta, maljuneco estas lerta.
15 Zorgu vivon vian kaj lasu vivi alian.
16 Se brulas nenio, fumo ne iras.
- 17** Rigardu per ambaŭ okuloj.
18 Restu tajloro ĉe sia laboro.
19 Pastro vivas de preĝoj, advokato de leĝoj.
20 Parolo estas arĝento, oron similas silento.
- 21** Pli valoras paco malbona, ol malpaco plej bona.
22 Post morto kuracilo jam estas sen utilo.
23 Post mia malapero renversiĝu la tero.
24 Pri tio jam paseroj babilas.

Maailma kylässä – la mondo en la vilaĝo 2012

La 26an kaj 27an de majo estis en Kaisaniemenpuisto en Helsinko la okazo Maailma kylässä (la mondo en la vilaĝo), kie estis prezenttablo de Esperanto.

En nia tablo estis esperantaj libroj, ekzemple *Kalevala*, Muminvalo kaj la korano esperante. Ni disdonis ankaŭ paperojn kun informoj pri Esperanto. Ankaŭ ni disdonis kelkajn reklamkartojn de la Lernu-paĝaro, kie estas en la alia flanko kalendaro. Ĉe la tablo estis ankaŭ recepto kiel oni povas baki varman panon. Kelkaj vizitantoj pensis ke "varma pano" celas ion alian... Preskaŭ ĉiuj kiuj haltis paroli kun ni ĉe nia tablo sciis kio estas Esperanto, sed estis ankaŭ kelkaj kiuj neniam aŭdis pri Esperanto. Ni aŭdis ofte demandojn kiel "Kiom da homo estas kiuj parolas Esperanton?" kaj "kie oni bezonas la lingvon?". Kelkaj homoj nur prenis bombonojn. Ni havis bombonojn, kiuj nomiĝas "alku", finne "ole hirvi". Sabate ni renkontis viron kiu diris ke li pruntis la esperantan koranon antaŭ tridek jaroj de esperantistoj en Kuopio sed li neniam redonis ĝin al kuopioaj esperantistoj. Nun li ne plu memoras de ili li pruntis la koranon kaj petis nian helpon kiel li povus trovi ilin. Ni diris ke li povas sendi la libron al oficejo. Se vi, leganto, konas esperantistojn kiuj loĝis en Kuopio antaŭ tridek jaroj, kontaktu!

Dimanĉe estis multe da vizitantoj kaj niaj informpaperoj finiĝis kaj ĉe la tablo estis ludo, kie estis esperantaj vortoj de bestoj kaj en la aliaj flankoj estis finnaj vortoj de la samaj bestoj. Homoj povis diveni kio estas esperanta vorto de besto. Multe da vizitantoj povis sufiĉe bone diveni/scii kio estas kio, eble kun helpo de latina aŭ aliaj eŭropaj lingvoj. Dimanĉe ankaŭ la parlamentano *Ben Zyskowitz* vizitis ĉe la esperanta tablo kaj parolis kelkajn minutojn kun ni.

Finfine la dutaga okazo estis tre sukcesa, multe da vizitantoj interesiĝis pri la lingvo kaj ankaŭ kelkaj promesis konatiĝi kun la lingvo pli en retejo. Ankaŭ unu viro aĉetis multe da esperantaj libroj kaj unu knabo aliĝis al FEJO. Dankon al Salla, kiu faris la ludon kaj recepton kiel baki varman panon. Geesperantistoj ĉe Maailma kylässä estis Paula, Keke, Michal, Andrei, Päivi, Salla kaj Matias.

Tuomas Latva-Pirilä

[<http://esperantorovaniemi.wordpress.com/>]

Vilho Väisälän esperantonkielinen Raamattu Tampereelle Nestoon

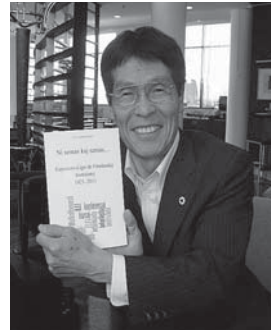
Yrjö Väisälän tytär *Marja Väisälä* (1916–2011) lahjoitti isänsä esperantonkieliset kirjat joitakin aikoja ennen kuolemaansa Tampereelle Nestoon tallettaviksi. Vain Vilho Väisälältä lahjaksi saatu nahkakantinen Raamattu esperantonkielisenä jäi odottamaan vuoroaan. Teos ehti jo kadotakin, mutta Kalle Väisälän tytär Merja toimitti sen tamperelaisille. Näiden kirjojen luovutusidean esitti jo 1971 *Irja Klemola*, mutta vasta nyt ke-

väällä 2012 asia on saatu päätökseen.

Kannattaa tutustua Olli Lehdon ansiokkaaseen elämäkertateokseen ”Oman tien kulkijat” – veljekset *Vilho* (1889–1969), *Yrjö* (1891–1971) ja *Kalle* (1893–1968) *Väisälä*. Mainittakoon, että veljekset olivat uskollisia, aktiivisia esperantisteja koko elämänsä ajan.

Jorma Ahomäki

S-ro Etsuo Miyoshi ricevis ELFI-historion

Etsuo Miyoshi montras la ĵus ricevintan ELFI-historion. En la granda bildo li estas kune kun Atilio Orellana Rojas, Tiina Oittinen kaj Päivi Saarinen.

S-roj *Etsuo Miyoshi* kaj *Atilio Orellana Rojas* el Japanio tranoktis en Helsinko dumvoje al prelegturneo en Pollando. La vicprezidanto kaj sekretario de Esperanto-Asocio de Finnlando (EAF) renkontis ilin la 5-an de majo 2012 en hotela akceptejo kaj poste vespermanĝis kun ili. Dum la afabla kunestado la parolado tuŝis multajn temojn, sed ĉefe temis pri informado kaj kontaktoj kun amaskomunikiloj. La gastoj informis al

EAF-funkciuloj pri konkurso de Fondaĵo Cigno pri informado en EU landoj dum 2013. EAF donacis al s-ro Miyoshi la ĵus aperintan historion kun la titolo ”Ni semas kaj semas...” de Esperanta-Ligo de Finlandaj Instruistoj (ELFI) 1921–2011, kies verkanto estas ELFI-prezidanto *Sylvia Hämäläinen*.

Tiina Oittinen

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöt

Muutokset ja lisäykset tälle sivulle: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti eafgazeto@esperanto.fi.

Suomen Esperantoliiton paikallis- ja jäsenjärjestöt:

- ♦ Helsingin Esperantoseura / Esperanto-klubo de Helsinki, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. www.esperanto.fi/helsinki jukka.p@esperanto.fi (Jukka Pietiläinen)
- ♦ Iisalmen Esperantoklubi / Esperantoklubo de Iisalmi, (Onni Kauppinen) Uudispihantie 298, 74100 Iisalmi. ☎ 0500 813 530 onni.kauppinen@pp.inet.fi
- ♦ Jyväskylän Esperantokerho / Esperantoklubo de Jyväskylä (Seija ja Kari Kettunen) Keihäsmiehenkatu 3, 40630 Jyväskylä. ☎ 040 867 2743 www.esperanto.fi/jyvaskyla
- ♦ Oulun esperantoseura / Esperanto-societo de Oulu ry (Aini Vääräniemi), Vääräjärventie 26 A, 93590 Vanhala www.esperanto.fi/oulu aini.esp@hotmail.com
- ♦ Salo Esperantoseura / Esperantoklubo de Salo (Matti Wallius) Eräpolku 1, 25130 Muurla matti.wallius@ebaana.net
- ♦ Esperantoseura Antaüen ry. / Esperanto-societo Antaüen, Satakunnankatu 30 C 6, 33210 Tampere. www.esperanto.fi/tampere (Jukka Laaksonen: jvaletto@kolumbus.fi) ☎ 050 5829 248)
- ♦ Turun Esperanto-yhdistys ry. / Esperanto-societo en Turku (Tiina Oittinen), Puutarhankatu 26 A 11, 20100 Turku. tiina.oittinen@pp.inet.fi
- ♦ Suomen opettajien esperantoyhdistys / Esperanto-Ligo de Finlandaj Instruistoj, (Sylvia Hämäläinen) F. E. Sillanpään katu 2 C 46, 33230 Tampere. sylvia.h@kolumbus.fi ☎ 050 321 4313. Tilinro: FI08 4450 2320 0836 06 HELSFIHH (445023-283606)
- ♦ Sokeiden esperanto-yhdistys Steleto. (Ritva Sabelli) Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ☎ (09) 660 651 steleto@pp.inet.fi
- ♦ Suomen nuorten Esperantoliitto / Finnlanda Esperantista Junulara Organizo (FEJO) Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. fejo@esperanto.fi. Tilinro: FI83 5630 0020 2136 06 OKOYFIHH (563000-2213606)

Jäsenyhdistysten jäsenet ovat automaattisesti Suomen Esperantoliiton jäseniä, yhdistykset hoitavat jäsenmaksut liittoon. Esperantolehden

hinta jäsenille on 14 e tilattuna jäsenjärjestöjen kautta. Liittoon voi myös kuulua henkilöjäsenenä, jolloin jäsenmaksu on 20 e sisältäen Esperantolehden. Nino Runeberg -seuran jäsenmaksu on 40 e. Lisätietoja jäsenyhdistyksiltä ja liiton toimihenkilöiltä.

Lahdessa on aktiivinen esperantoharrastajien ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Lisätietoja saa Börje Erikssonilta (EAF:n hallituksen varajäsen). esperanto@phnet.fi.

Lappeenrannassa toimii aktiivinen esperanton harrastajien ryhmä, jolle voi lähettää postia osoitteeseen (Irja Miettinen) Esperantogruppo de Lappeenranta, Yrjönkatu 6-8 A 1, 53600 Lappeenranta.

Aktiivisia harrastajia on myös mm. Hämeenlinnassa, Mikkelissä, Porissa, Raumalla ja Taivalkoskella. Paikkakuntien yhteyshenkilöistä saa tietoa Suomen Esperantoliitolta.

ESPERANTOLEHTI

ilmestyy vuonna
aperas dum la jaro

2012

Nro	Limdato	Aperas
4/2012	31.8.	en septembro
5/2012	15.11.	en decembro

Ilmoitushinnat ♦ Anonprezoj

Ulkopuoliset mainostajat /

Ekster membraro:	Jäsenet / Membroj:
1/1 sivu/paĝo 100 e	1/1 sivu/paĝo 50 e
1/2 sivua/paĝo 60 e	1/2 sivua/paĝo 30 e
1/4 sivua/paĝo 40 e	1/4 sivua/paĝo 20 e

Sendu la anoncojn aŭ rete al la redaktojo: eafgazeto@esperanto.fi aŭ poŝte al la oficejo: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.

Muista lehdistä: Esperanto auttaa oppimaan

Raumalainen *Länsi-Suomi* -lehti haastatteli 18.3.2012 Suomen Esperantoliiton puheenjohtaja *Tuomo Grundströmiä*, joka sanoi, että esperanton opiskelu voi auttaa oppimisvaikeuksissa ja muiden kielten opiskelussa. *Turun Seutu* -lehdessä esiteltiin 9.2.2012 suunnitelmaa, jonka mukaan Kaarinaan rakennettaisiin uusi pääkirjasto. Jutussa haastateltu *Anja Launiainen* sanoi, että kirjasto on tarpeen, kun hän käy kirjastossa lähes päivittäin muun muassa lukemassa esperanto-sähköpostia.

Turun Sanomissa 14. toukokuuta esiteltiin maailmanlaajuinen esperanton kirjallinen tutkinto. Se järjestettiin 16 maassa ja 28 kaupungissa. Suomessa tutkinto oli Helsingissä. Se suoritetaan eurooppalaisten yleisten kielitaitovaatimusten mukaisesti. Tutkinnon suoritukset tarkastetaan Budapestissa Roland Eötvös -yliopistossa. *Länsi-Suomi* -lehti mainitsee Tuomo Grundströmin haastattelussa, että tänä vuonna esperanto viettää 125-vuotisjuhliiaan.

Erityisopettajana toimiva Grundström uskoo,

että esperantosta on muiden kielten oppimisvaikeuksissa apua, kun se on säännöllinen. Se avaa yleisen kieliopin sääntöjä. Itse hän tutustui kieleen teini-iässä *Vilho Setälän* alkeiskurssin avulla.

– Esperanto on säännöllinen, mutta ei mekaaninen. Ihastuin myös kielen kautta syntyneeseen kansainväliseen yhteisöön, sanoo Tuomo. Lisäksi minua kiinnosti nuorena, että onko suunnitelmakieli mahdollinen. Kielet ovat kansainvälisessä elämässä ikkunoita toisiin ajattelutapoihin. Siksi kieltenopiskelun tärkeys korostuu yhä.

Esperanton kulttuuri elää, ja Facebookistakin on esperanto-versio internetissä. Englanti on suurimmalle osalle sen käyttäjistä apukieli, ei oma kieli. Sitä äidinkielenään puhuvat ovat kuitenkin kansainvälisessä kanssakäymisessä etulyöntiasemassa. Esperantoa käytettäessä kaikki olisivat kielen käytössä tasavertaisia. *Länsi-Suomen* jutun kuvassa Tuomo esittelee uutta esperanton oppikirjaa.

Jukka Noponen

Seuraava numero ♦ Venonta numero

Seuraava numero ilmestyy syyskuussa. Jutut 31.8.2012 mennessä toimitukseen. La venonta numero aperos en septembro. Artikoloj ĝis 31.8.2012 al la redakcio. Osoite/adreso: Esperantolehti/EAF, Siltaasaarekatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti/rete: <eafgazeto@esperanto.fi>.